

ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

ΕΤΟΣ Α΄

1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1892

ΦΙΛΑ. Γ΄.

ΠΕΡΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΑΔΙΑΦΟΡΙΑΣ

ΕΑΝ ἐμβριθῶς μελετήσῃ τις τὴν κατάστασιν τοῦ ἔθνους ἡμῶν θέλει παρατηρήσῃ, ὅτι, ἐνῶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις ἀκολουθεῖ τὴν πρόοδον τοῦ αἵματος, ἀκολουθεῖ τὴν πρόοδον τῶν ἐπιστημῶν, ὑπολείπεται μεγάλως ἠθικῶς. Τὸ ὕλικόν συμφέρον, τὸ κέρδος, ἡ φιλοδοξία εἰσὶ τὰ μόνα ἐλατήρια τῶν πλείστων τὴν σήμερον. Ἵνα ἀπολαύσῃ τις κοινωνικὴν τινὰ ἰσχύουσαν θέσιν προσφέρει ἄφθονον τὸ θυμίαμα εἰς τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς καὶ θυσιάζει πολλάκις χάριν τοῦ συμφέροντος καὶ αὐτὴν τὴν τιμὴν του. Ὁ ἔρωσ πρὸς τὴν πατρίδα, ἡ πίστις πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἡ ἐλπίς εἰς τὴν ἀθανασίαν κατήντησάν παρὰ τισὶ λέξεσι κεναὶ καὶ οὐδὲν πλέον. Τὸ ἐγκλημα ἐπυλλαπλασιάσθη καὶ γενικὴ πανταχοῦ ἐπικρατεῖ ἡ ἠθικὴ χαλάρωσις. Δὲν εἴμεθα ὄντως ἐκ τῶν ἀπαισιοδόξων ἐκείνων ἀνθρώπων, οἵτινες μόνον τὰ κακὰ βλέποντες, τυφλώττουσι πρὸς πᾶν ὅ,τι καλὸν ἔχει νὰ δείξῃ ἡ σημερινὴ κοινωνία. Ἀλλὰ τοῦτο οὐδὲν κωλύει ἡμᾶς, ἵνα ὁμολογῶμεν, ὅτι, ἐνῶ κατὰ τὰ ἄλλα γίνεται πρόοδος τις, ἠθικῶς ὁσημέραι ἐξασθενούμεν. Ἀλλὰ πόθεν ἡ κατάστασις ἡμῶν αὕτη; Πόθεν ἡ ἠθικὴ αὕτη διασθορά; Πόθεν αἱ μεγάλαι αὗται κακίαι, αἵτινες, ὡς μελανὰ νέφη, κατακαλύπτουσι τὸν ὥραϊον τῆς Ἑλλάδος ὁρίζοντα; Τοῦτο προσέρχεται ἐκ τινων, οἱ ὅποιοι ἐν τῇ ἀγνοσίᾳ αὐτῶν ρίπτουσι ἀθεϊστικὰ σπέρματα εἰς λαὸν μὴ εἰσέτι ἀνδρωθέντα, καὶ λέγω ἐν τῇ ἀγνοσίᾳ καὶ μωρίᾳ αὐτῶν, διότι, ὡς πρὸς τὴν θρησκείαν, εἶναι ἔπεα πτερόεντα, διότι ἡ θρησκεία τοῦ Ἰησοῦ εἶνε τεθεμελιωμένη ἐπὶ βράχου, ὃν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κλονίσωσι τριῶν αἰῶνων σκληρότατοι καὶ φρικωδέστατοι καταδιωγμοὶ καὶ τεσσάρων αἰῶνων αἰρέσεις, ὧν τὰ δόγματα ἀναμασσούσιν οἱ ἐλευθερόφρονοῦντες καὶ παρουσιάζουσι τῷ κόσμῳ ὡς νέα φιλοσοφικὰ δόγματα, ὡς νέας ἀνακαλύψεις· ἐλάπτουσι ὅμως ἠθικῶς τὴν κοινωνίαν, ἐν ᾗ διὰ τοῦ ἱεροῦ τῆς θρησκείας πυρὸς δύναται ν' ἀναπτυχθῇ τελεία ἠθικὴ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ· ὅσα ἂν θέλωσιν ἃς λέγωσιν οἱ φιλελεύθεροι ὀρθολογισταὶ ὑπὲρ ἀνεξαρτήτου ἠθικῆς, περὶ ἠθικῆς οὐδεμίαν σχέσιν ἐχούσης πρὸς τὴν θρησκείαν. Οἱ αἰῶνες, ἡ ἱστορία, οἱ συγγραφεῖς, οἱ τε θύραθεν καὶ ἐκκλησιαστικοί, ἔξοχοι τῶν σημερινῶν χρόνων διέκριναν μαρτυροῦν, ὅτι

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ἠθικὴ ἀνευ θρησκείας δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Ὁ ἠθικὸς νόμος φωνάζει ἐκάστῳ ὅτι τὸ ἄπειρον, τὸ αἰώνιον, τὸ ἀναρχόν, ὁ δημιουργὸς τοῦ παντός ἐνέγραψε τοῦτον ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ ἀνθρώπου καὶ εἶνε ὁ νομοθέτης αὐτοῦ. Ναὶ ἡ περὶ τὴν θρησκείαν ἀδιαφορία εἶνε ἡ αἰτία τῆς σημερινῆς ἡμῶν καταστάσεως. Ὅταν ὑπάρχῃ ἐν ταῖς κοινωνίαις τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα ἐκεῖ θάλλει καὶ τὸ ἠθικόν. Διότι μόνη ἡ θρησκεία καὶ μάλιστα ἡ χριστιανικὴ ἔχει τὴν δύναμιν νὰ διαπλάσῃ τὴν καρδίαν. Μόνη ἡ χριστιανικὴ θρησκεία δύναται νὰ ἐγγαράξῃ ἐν αὐτῇ ἠθικὰς ἀρχάς, ἀρχὰς αἰωνίους καὶ ἀμεταβλήτους. Ἀπ' ἐναντίας ἡ ψυχρότης πρὸς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν, ἡ ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τῆς θρησκείας τοῦ Ἰησοῦ, ἡ ἀδιαφορία εἰς τὴν θρησκείαν τοῦ ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς ἀνθρωπότητος σταυρωθέντος συνεπιφέρει βεβαίως ἠθικὴν ἐξασθένησιν. Ἀλλὰ τίνα εἰσὶ τὰ αἷτια τῆς θρησκευτικῆς ἡμῶν ἀδιαφορίας; Πολλὰ ὄντως εἰσὶ τὰ αἷτια, ἀλλ' ἡμεῖς θέλομεν ἀρκεσθῇ ἀναφέροντες τρία μόνον τὰ σπουδαιότερα, ἅπερ ἐπιπολάζουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν πάσαις ταῖς κοινωνίαις. Καὶ πρῶτον λέγομεν ὅτι εἶνε ἡ προκατάληψις κατὰ τῆς θρησκείας, δεύτερον ὅτι ἡ θρησκεία εἶναι ἐχθρὰ τῆς προόδου καὶ τῆς ἐπιστήμης καὶ ὅτι πρὸ παντός φοβεῖται τὴν πρόοδον τῶν νεωτέρων ἐπιστημῶν καὶ τρίτον ἡ ἀτελής θρησκευτικὴ μὀρφωσις.

(ἔπεται συνέχεια)

+ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΑΡΑΣΧΗΣ Ἀρχιμανδρίτης

ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Voltaire, καὶ ἐν τῇ ἀρχαιοτέρᾳ ἐποχῇ, πάντα τὰ Ἔθνη εἶχον τὰ πολιτικὰ αὐτῶν Σωματεία, πρῶτον δ' αὐτῶν ἀναφέρεται τὸ Ἑλληνικόν, ὅπερ εἶχε τὰς Ἑκκλησίας του, ἐξ ὧν καὶ ὁ Χριστιανισμὸς παρέλαβε τὴν λέξιν «Ἐκκλησία», δι' ἧς διαδηλοῖ τὸ μέρος, εἰς ὃ πάντες οἱ τοῦ αὐτοῦ θρησκευματος ὁπαδοὶ συνέρχονται.

Καὶ ἀλλθῶς, ἀνατρέχοντες εἰς τὰς πηγὰς τῆς πολιτικῆς ἱστορίας τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἀνευρίσκομεν ἄξια λόγου ἀκμάζοντα πολιτικὰ Σωματεία, ἀπ' αὐτῶν ἔτι τῶν ἡρωϊκῶν καλουμένων χρόνων, καίτοι ἡ Ἑλλάς ἦτο τότε κατατετμημένη εἰς μικρὰς πόλεις καὶ πολλαχῶς διίστατο. Ἐξ αὐτῆς καταδειχθήσεται ὅτι ἐν Ἑλλάδι τὸ πρῶτον ἐτέθησαν ἐν σχετικῇ πρὸς τὴν ἐποχὴν ἀτελείᾳ, αἱ βάσεις τοῦ πανταχοῦ ἤδη ἐπικρατήσαντος κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος.

Κατὰ τὸν Ὅμηρον, ὅστις εὐλόγως ὑπὸ τῶν ἱστορικῶν θεωρεῖται ἡ

ἀρχαιοτέρα πηγὴ τῶν περὶ Ἑλλάδος γνώσεων, κατὰ τοὺς ἡρωϊκούς χρόνους, δύο πολιτικὰ Σωματεία ἤμαρξον, ἡ «Βουλὴ τῶν Ἀρίστων» καὶ ἡ «Ἀγορὰ» ἢ ἄλλως καλουμένη καὶ «Ἐκκλησίᾳ τοῦ Δήμου».

Ἡ Βουλὴ τῶν Ἀρίστων, συνέκειτο ἐκ τῶν εὐγενῶν γερόντων (1) καὶ τῶν ἐν γένει πεπαιδευμένων Ἀνδρῶν, πρόεδρος δ' αὐτῆς ἦτο ὁ ἐκάστοτε Βασιλεὺς. Ἡ Βουλὴ συνδισκέπτετο ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Βασιλέως, περὶ παντός ἀντικειμένου ἀφορῶντος τὰ γενικὰ συμφέροντα, ἰδίᾳ δὲ περὶ κηρύξεως πολέμου, καὶ περὶ τῆς λύσεως τῶν δικαστικῶν διενέξεων τῶν πολιτῶν. Καίτοι οἱ Βασιλεῖς ἐθεωροῦντο τότε οὐχὶ ἀπλῶς «Ἐλέφ Θεοῦ» βασιλεύοντες, ἀλλ' ὡς καταγόμενοι ἀπ' εὐθείας ἐξ αὐτοῦ τοῦ τότε γνωστοῦ Θεοῦ, τοῦ Διὸς, οὐχ ἥττον δὲν ἐνήσκουν ἐντελῶς ἀπόλυτον ἐξουσίαν, ἀλλὰ περιορίζοντο πολλαχῶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀρίστων, συνεχῶς ὑποκύπτοντες εἰς τὰς γνώμας καὶ συμβουλὰς αὐτῆς. (2)

Ἡ Ἀγορὰ ἢ Ἐκκλησία τοῦ Δήμου, συνέκειτο ἐκ τοῦ Λαοῦ, ὅστις προσεκαλεῖτο ἐν τῇ Ἀγορᾷ, ὅπως λάβῃ γνώσιν τῶν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βουλῆς προαποφασισθέντων. Ὁ Ὅμηρος ἀναφέρει ἐν τῇ Ἰλιάδι, πολλαὶ περιπτώσεις, καθ' ἃς οἱ ἡγεμόνες συνεκάλουν τὸν Λαόν, ὅπως συμβουλευθῶσιν αὐτὸν, ἐξ ὧν ἀναφέρομεν τὴν ἐπομένῃν ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως. «Τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορὴν δε καλέσατο Λαόν Ἀχιλλεύς, ἵνα συμβουλευθῇ αὐτὸν τίνοι ποτὲ τρόπῳ ἠδύνατο νὰ ἐξιλεώσῃ τοὺς Θεοὺς, ὅπως ἀπαλλάξῃ τοὺς Ἀχαιοὺς ἐκ τοῦ λοιμοῦ, ὃν ἀπέστειλε κατ' αὐτῶν ὁ Ἀπόλλων, παρὰ κληθεὶς ὑπὸ τοῦ λειτουργοῦ αὐτοῦ Χρύσου, ὡς μεθ' ὕβρεων ἀποπεμφθέντος ἐκ τοῦ ναυστάθμου τῶν Ἑλλήνων, ὅταν μετέβῃ αὐτόθι, ἵνα λυτρώσῃ τὴν ὡραίαν αὐτοῦ θυγατέρα Χρυσήνιδαν. (3) Ὁ Δῆμος συνήρχετο εἰς τὴν Ἀγορὰν, κατὰ πρόσκλησιν τῶν κηρύκων, ἐκάθητο δὲ κυκλοειδῶς, καὶ ἐπὶ πετρῶν ἐν ὑπαίθρῳ, κατὰ τὰς συνελεύσεις δ' αὐτοῦ παρίσταντο οἱ τε Βασιλεῖς, καὶ ἡ Βουλὴ τῶν Ἀρίστων. (4) Οὐδεὶς τῶν ἐκ τοῦ Δήμου ἐδικαιοῦτο νὰ ἀγορεύσῃ, ἀλλὰ μόνον οἱ Βασιλεῖς καὶ οἱ Ἀριστοί. Οὔτε ψηφοφορία, οὔτε ἀπόφασίς τις παρὰ τοῦ πλήθους ἐξεδίδετο, ὥστε μᾶλλον τυπικὴ δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ σύγκλησις αὕτη τοῦ Δήμου, σκοποῦσα μόνον τὴν γνωστοποίησιν εἰς τὸν Λαόν, τῶν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀρίστων ἀπορραϊζομένων. Εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο ἀγόμεθα ἐκ τῶν ἐπομένων χωρίων τοῦ Ἀρι-

1) Ὅτι συνέκειτο ἐκ γερόντων ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ἐπομένου στίχου τοῦ Ὀμήρου «Βουλὴ δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἴζε γερόντων». Ὁμ. Ιλ. Β. 53. Ἡ λέξις ὅμως γέρον, ἐνείχεν οὐ μόνον τὴν σημασίαν τῆς προεβηχίας ἡλικίας, ἀλλὰ καὶ τὴν τοῦ ἐπιφανοῦς, ὡς καὶ ἡ Λατινικὴ λέξις «major».

2) «Ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆες». Ὁμήρ. Ὀδύσ. VIII.

3) «Συνηπτόχως βασιλεὺς ὦ τε Ζεὺς κύδος ἔδωκε». Ἰλιάδ. Α'.

4) Βλ. Ὁμήρ. Ἰλιάδ. Α' στ. 34.

στοτέλους. «Ο μὲν Δῆμος μόνον τοῦ ἀκοῦσαι κύριος, οἱ δὲ ἡγεμόνες καὶ τοῦ πράξει.» Καὶ ἀλλαχοῦ «Οἱ γὰρ Βασιλεῖς ἃ προελοιντο ἀνήγγελλον τῷ Δῆμῳ». 5) Μεταξὺ ἐν τούτοις τῶν ἱστορικῶν ἡγέρθη τὸ ζήτημα, ἂν ἡ οὕτω συγκαλούμενη αὐτὴ τοῦ Δήμου Ἀγορὰ, ἐξήσκει ἐπιτροπὴν τινα ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς καὶ τῶν Βασιλέων. Ὁ δόκιμος τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἱστορίας συγγραφεὺς Κ. Παπαρηγόπουλος, φρονεῖ, ὅτι ὁ ἐν τῇ ἀγορᾷ συγκαλούμενος Δῆμος, δὲν ἐστερεῖτο ἐπιτροπῆς, ὡς πολλάκις τροπολογήσας τὴν γνώμην τῶν Βασιλέων καὶ ἀπὸ πολλῶν αὐθαιρέτων πράξεων αὐτοὺς ἀποτρέψας. 6) Καὶ ὁ σοφὸς συγγραφεὺς τῶν πολιτικῶν ἀρχαιοτήτων Α. Ραγκαβῆς, παραλλήλως ἀποφαίνεται, ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν ἡ Ἐκκλησία τοῦ Δήμου νὰ μὴ ἐνήσκει ἐπιτροπὴν τινα ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἡγεμόνων, διότι αὕτη ἀπετέλει τὴν ζῶσαν ἔκφρασιν τῆς κοινῆς γνώμης. 7) Αἱ γνώμαι αὐτῶν αὐταὶ ἐνισχύονται καὶ ἐκ τῶν ἐπομένων στίχων τοῦ Ὁμήρου «Χαλεπὴ Δῆμου φήμη», καὶ «ἀήμοιο φάμαν αἰδόμενοι.» Πολλὰ τέλος ἄλλα ὑπάρχουσι τεκμήρια ἐνδεικνύοντα, ὅτι οὔτε τῶν Βασιλέων ἡ δύναμις ἦτο πάντοτε ἀπεριόριστος, οὔτε ἡ εὐπειθεῖα τῶν Ἀγορῶν τοῦ Δήμου πάντοτε τυφλή.

Τοιαῦτα ἦσαν τὰ πολιτικὰ τῆς Ἑλλάδος Σωματεῖα, κατὰ τὴν ἀρχαιοτάτην τῶν ἡρώικων χρόνων ἐποχὴν, καθ' ἣν πᾶσα πόλις Ἑλληνικὴ ἐβασιλεύετο.

(ἔπεται συνέχεια)

Δ. ΣΩΜΕΡΙΤΗΣ

Ο ΠΑΠΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤ

ΕΝ Τῇ ΕΛΛΗΝΙΚῇ ΙΣΤΟΡΙᾳ

(συνέχεια ὁρα προηγ. φύλλον)

Ὁ Πάπας Ἀλέξανδρος ΣΤ. ἅμα ἀνελθὼν εἰς τὴν ἐξουσίαν, ὅπως-δήποτε μέρμιναν τινὰ ἐδειξε καὶ ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας, ιδίως δὲ, πρὸς διάδοσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τὴν Ἀμερικὴν. Ἐπίσης ἠθέλησεν ἵνα οἱ χριστιανοὶ, οἱ ἀνήκοντες εἰς ἕτερον δόγμα καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀσπασθῶσι τὰ τῆς δυτικῆς ἐκκλησίας, μὴ ἀναβαπτίζωνται καὶ οὕτως ἐκτῆρζεν ὅτι κύρον ἔχει τὸ βάπτισμα τῶν Ρουτένων καὶ Λιθουανῶν, καὶ ἄλλων τῶν ἐπιθυμούντων τὸν δυτικισμόν ν' ἀσπασθῶσι(1). Ὁ Πάπας οὗτος, ὅστις ὡς κατωτέρω θέλομεν ἰδεῖ, καὶ σταυροφορίαν διοργάνωσε καὶ τοὺς Τούρκους

5] Ἀριστοτ. Hidden, Νικου. Γ. 3.

6] ἱστορ. Ἑλλ. Ἔθν. Κ. Παπαρηγ. Τ. Α'. σελ. 86.

7] Ἀπαντα Φιλολογικὰ Ἀλεξ. Ρ. Ραγκαβῆ Τ. ΙΕ'. σ. 59.

ἐπολέμησε, ἅμ' ἤκουσε τὴν ἔφασιν τοῦ Καρόλου τοῦ νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀνατολὴν οὐδεμίαν ἀντίστασιν ἔφερεν· ἀλλὰ δυστυχῶς, τοῦ Καρόλου, τοῦ φιλοπολέμου τούτου τῆς Γαλλίας Βασιλέως, τοῦ ἐπιθυμοῦντος νὰ γίνῃ ἥρωας, δὲν ἦτο μόνον ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν ὑπὸ τὸν τουρκικὸν ζυγὸν στεναζόντων ταλαιπώρων χριστιανῶν. Φθάσας ὁμως εἰς Φλωρεντίαν, εἰς τοὺς χριστιανοὺς ποιεῖ γνωστὸν διὰ προγράμματος, σὺν ἄλλοις, ὅτι ἐξ ἀπαλῶν ἄνδρων κατὰ νοῦν εἶχε τὴν εὐμερίαν τῶν χριστιανῶν καὶ σφόδρα ἐλυπεῖτο διὰ τὴν θρασύτητα τῶν Τούρκων, ἕνεκα τούτου, ἀπεράσισε νὰ ὑποστῇ θυσίας πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ ποθομένου του· πεπεισμένος ὢν, εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, τὴν συνδρομὴν τοῦ τε Πάπας καὶ χριστιανῶν ἡγεμόνων. Διὰ νὰ διευθυνθῇ εἰς Νεάπολιν, ἥς ἐνόμιζεν ὅτι εἶχε δικαίωματα ἕνεκα τῶν Ἀδελφῶν, ἀνάγκη ἦτο νὰ διέλθῃ τῆς Ῥώμης. Ὁ Πάπας διὰ Βούλας ἐπήνεσε τὸν ζῆλον, ἂν ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν ἐδείκνυε διὰ τὴν ἐκστρατείαν κατὰ τῶν Τούρκων καὶ ἐπέτρεπε τὴν διάβασιν, ἂν καὶ δὲν τὸ ἐπεθύμει Ἐγγράφον δὲ τῆς 22 Μαρτίου 1494 λέγει «... breve, due parti, l' una la quale lauda la dispositione quale la sua Christianissima Maesta dimostra havere de andare contra li infedeli, et la conforta perseverare in questa, et farlo cum effecto. In altra dissuade Sua Maestà de la impresa del Regno di Napoli...»(2)

Ὁ Κάρολος ἐν τούτοις διήλθε τὰς Ἀλπεῖς (3). Οἱ Ἴταλοι δὲν ἦσαν ὁμόφωνοι (4), παντοῖαι αἱ σκέψεις, παντοῖα τὰ συμφέροντα. Ἀλλ' ὁ σκοπὸς ἡμῶν δὲν εἶνε τὰ ἀφορῶντα τὴν ἀδελφὴν Ἰταλίαν, διὸ λέγομεν μόνον ὅτι, μεταξὺ τῶν λογίων τῶν συγχρόνων, καὶ εἰς Ἕλληνα, ὁ Μιχαὴλ Μάρουλος ὁ Ταρχανιώτης, λατινιστῆς ἄριστος, διὰ λατινικοῦ ποιήματος παριστᾷ τὴν Ἑλλάδα ἀλυσόδετον περιμένουσαν τὸν γάλλον ἐλευθερωτὴν καὶ τὴν Ἰταλίαν κλαίουςαν διὰ τὴν ἀργοπορείαν τῆς ἀφίξεώς αὐ-

(1) Πρβλ. Leonetti, Alessandro VI. κεφ. VII, VIII, XXVII.

(2) Πρβλ. Leonetti Alessandro VI, κεφ. XI.

(3) Περὶ τῆς ἐκστρατείας ταύτης ἀποσπῶμεν ἐκ τοῦ Sur les colonels généraux (89) τοῦ Brantôme τὰ ἐξῆς «L' armée du petit roi Charles VIII était épouvantable à voir. De tous ceux qui se rangeaient sous les enseignes et bandes des capitaines, la plupart étaient gens de sac et de corde, méchants garnemens échappés de la justice, et surtout force marqués de la fleur de lis sur l' épaule, esorillés, et qui cochaient les areilles, à dire vrai, par longs cheveux hérissés et barbes orribles, autant pour cette raison que pour se montrer plus effroyables à leurs ennemis.»

(4) Ὁρα C. de Cherrier, Histoire de Charles VIII, roi de France—Desjardin, Négociat, diplomat. de la France avec la Toscane—Alberi, Relazioni degli Ambasciatori Veneti circa A.—Trinchera Codic. Aragonese.

του. Ἴδου οἱ πρῶτοι στίχοι:

Invicte magni Rex Caroli genus,
Quem tot virorum tot superum pia
Sortes jacentes vindicemque
Justitiae, fideique poscunt:
Quem moesta tellus Ausonis hinc vocat
Illinc solutis Graecia crinibus,
Et quidquid immanis profanat
Turca Asiae, Syriaeque pinguis;
Olim virorum patria et artium,
Sedesque vera ac religio Deum,
Nunc Christianae servitutis
Dedecus, opprobriumque turpe κτλ.

Περὶ τῆς γαλλικῆς ταύτης ἐκστρατείας ὁ ἡμέτερος Παπαρρηγόπουλος ἱστορεῖ (1) αὐτὸν νέος καὶ φιλοπόλεμος βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Κάρολος Η' συνέλαβε τὸν σκοπὸν νὰ κατακτήσῃ μὲν τὴν Ἰταλίαν, ὀργισμένος δὲ ἐκείθεν νὰ καταλάβῃ καὶ τὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνον. Ὅθεν ἀγοράσας παρὰ Ἀνδρέου Παλαιολόγου τοῦ υἱοῦ μὲν Θωμά, τοῦ πάλαι ποτὲ δεσπότη τῆς Πελοποννήσου, ἀνεψιῦ δὲ τοῦ τελευταίου ἑλληνος αὐτοκράτορος, τὰ ἐπὶ τοῦ θρόνου ἐκείνου δίκαια, ἐσταινώθη τὸ διάδημα αὐτοῦ καθ' ἣν ἡμέραν τῷ 1495 εἰσῆλθε θριαμβευτικῶς εἰς Νεάπολιν καὶ ἐπεχείρησε συνεννοήσεις μετὰ τῶν χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς διὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Δυρραχίου, τοῦ Κωνσταντίνου Ἀριανίτου καὶ διαφόρων ἄλλων προύχοντων. Περὶ τῆς ἀγορᾶς ταύτης τοῦ Καρόλου παρὰ τοῦ Ἀνδρέου Παλαιολόγου, οἱ ἱστορικοὶ δὲν συμφωνοῦσι μεθ' ὅλης τῆς πραγματείας τοῦ Fonce-magne (2), διό, ἵνα μὴ μακρύνωμεν τὰς ἱστορικὰς ταύτας σημειώσεις, θέλομεν, εἰς ἄλλα φυλλάδια τοῦ ἀρτισυστάτου καλοῦ τούτου περιοδικοῦ, δημοσιεύσει ἐν μεταφράσει τὸ συμφωνητικὸν τοῦτο καὶ συμβόλαιον μετὰ τῶν κρίσεων τῶν ἱστορικῶν καὶ ἄλλων σχετικῶν—Ὁ Παπαρρηγόπουλος ἀκολουθεῖ λέγων ὁρθῶς: «Μεγάλαι ἀποθῆκαι ὅπλων παρεσκευάσθησαν ἐν Δυρραχίῳ· ἀπόστολοι δὲ τῆς Πελοποννήσου, τῆς Θεσσαλίας, τῆς Ἡπείρου, τῆς Ἀλβανίας καὶ τῶν σλαβικῶν ἐπαρχιῶν, προσήρχοντο εἰς Ἑνετίαν καὶ Ἀπουλίαν, ἵνα κανονίσωσι τὸ κίνημα ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν Γάλλων. Καὶ συνεφωνήθη λοιπὸν ὅτι ὁ Κάρολος, θέλει ἐμπιπλεῦσαι ἐξ Ἰδρουντος εἰς Αὐλῶνα καὶ πορευθῇ ἐξ Αὐλῶνος ἐπὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν, δορυφορούμενος ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, Σλαβῶν καὶ Ἀλβανῶν. Βεβαιοῦται μάλιστα ὅτι 5000 Ἕλληνες, Θεσσαλοὶ καὶ Ἡπειρώται, προλαβόντες κατέλαβον τὴν Σκόδραν καὶ ἄλλα ἐπικαίρα σημεῖα. Τὸ ἀναμφισβήτητον εἶνε ὅτι οἱ Τούρκοι οἱ οἰκοῦντες εἰς τὰ

(1) Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικ. Ἔθνους Τόμ. Ε' σελ. 523—624, ἐκδ Κωνσταντινίδου.

(2) Ὁρ. Mémoires de l'academ. des Inscript. et belles let. τ. 10, σελ. 100.

ὑπαρχία τῆς Ἰλλυρίας, τῆς Ἡπείρου, τῆς Ἀκαρνανίας καὶ τῆς Μακεδονίας, μαθόντες τὰ παρασκευαζόμενα, ὑπεχώρησαν εἰς τὰ μεσόβγεια· τοσοῦτον δὲ τρόμον εἶχεν ἐμποιήσει ἡ θουλληθεῖσα ἄφιξις τοῦ Καρόλου Η' καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Βασιλῆα, ὥστε οὗτος ἠτοιμάσθη νὰ ἀσφαλίσῃ ἐαυτὸν ἀπερχόμενος ἐκ Βυζαντίου εἰς Ἀσίαν.»

Δὲν συμφωνοῦμεν εἰς τὴν κρίσιν τοῦ σοφοῦ ἱστορικοῦ Παπαρρηγόπουλου εἰπόντος αὐστυχῶς ὁ Κάρολος Η' δὲν ἐξελέξατο πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ τελικοῦ αὐτοῦ σκοποῦ οὔτε τὴν εὐθυτέραν οὔτε τὴν ὁμαλωτέραν ὁδὸν. Δὲν συμφωνοῦμεν διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους.

(ἔπεται συνέχεια)

Σ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ

ΟΙ ΕΡΑΣΤΑΙ ΤΗΣ ΒΕΡΩΝΗΣ

Ὅπως φαντασίας ποιητῶν, ζωγράφων, μουσικοδιδασκάλων ἡ λυπηρὰ τῶν ἐραστῶν τούτων φημηγορία δὲν ἐνέπνευσεν!

Ἱστορία παλαιὰ, πλὴν πάντοτε νέα! Μα τῶν τούτων πλευρῶν τοῦ θεοῦ ἐκείνου πρίσματος, ὅπερ καλεῖται ἔρως!

Σήμερον ἔτι ἐν Παρισίοις καὶ Λονδίῳ ὁ λαὸς συγκινεῖται ἐκ τῶν ἐντυπώσεων τῶν μελωδιῶν τοῦ Γκουνῶ, ἢ τῶν φλογερῶν τοῦ Σαίξπηρ στίχων, περιγραφόντων τὸ ἀθάνατον δράμα.

Ἱστορία παλαιὰ, πλὴν πάντοτε νέα! Διὸ καὶ ἡμεῖς τὴν συγκινητικωτάτην ταύτην ἀνασκευάζοντες συμφορὰν, παρκατήσωμεν ἐν νῷ τὴν σκηλῇ, ἐφ' ἣς αὕτη ἐκτυλίσσεται.

* *

Ἡ Βερόνη, ὑπὸ τὴν δεσποτείαν τοῦ Βαρθολομαίου δέλλα Σκάλια, ἐμαστιζέτο καὶ αὕτη ὑπὸ λυσσαλέων φατριῶν.

Αἱ ἰσχυρότεραι καὶ ἐπιφανεστέραι τῶν οἰκογενειῶν διετέλουν κερχωσμένοι ἀπ' ἀλλήλων· ἐν δὲ πρὸς στιγμὴν ἐπῆρχετο εἰρήνη, ἡ εἰρήνη αὕτη ἦτο ἀνακωχῆς, εἰρήνη βραχεῖα, μὴ εἰλικρινῶς συνομολογουμένη, χρησιμεύουσα δὲ μᾶλλον πρὸς ἀναρρίψιν νέων διχονειῶν.

Μεταξὺ τούτων ἦσαν καὶ οἱ Καπουλέτοι μετὰ τῶν Μοντέγων.

Ἐσπέραν τινὰ, μεγαλοπρεπῆς ἐδίδετο χορὸς ἐν ταῖς πλουσίαις τῶν Καπουλέτων αἰθούσαις. Εἰς τὴν ἐορτὴν ταύτην ἔπρεπε νὰ παρευρεθῶσι καὶ οἱ Μοντέγοι, οἵτινες πράγματι καὶ προσήλθον. Πάντων δ' ὑπερείχεν ὁ Ρωμαῖος, νέος τολμηρὸς καὶ ὠραίος τὴν ὥσιν.

Ἐσκέπτετο ἄρα γε νὰ ἐπισυνᾶσῃ τὰς παλαιὰς σχέσεις, τὰς ἕνεκα τοῦ μίσους τῶν φατριῶν διακοπέας;

Ἐπὶ τὴν νύκτα τὴν αὐτὴν προσπαθεῖ τις

ΙΑΚΩΒΑΤΕΤΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Μεταξὺ τῶν τόσων νεανίδων μία, μόνη μία προσέλκυσε τοῦ Ρωμαίου τὸ πυριφλεγὲς ὄμμα—ἦτο ἡ Ἰουλιέττα τῶν Καπουλέτων εὐγενῆς καὶ διὰ καλλοῦς σπανίας πεποικισμένη.

Ἐν ταῖς καρδίαις ἀμφοτέρων ἐτεδῆλουτο αἶσθημα νεοφανές, ἀόρατον, ὅπερ ἐπλήρου αὐτὰς ἡδονῆς καὶ φρικιάσεως.

Ἠλσιάζουσιν ἀλλήλους καὶ ἀνταλλάσσουσι τὰς πρώτας τοῦ ἔρωτος λέξεις.

Ἡ δὲ πανήγυρις ἐκείνη, πρὶν ἢ ἐπιτύχη τὴν παγίωσιν τῆς παλαιᾶς φιλίας, εἶχε συνδέσει οὐδὲν ἥττον δύο καρδίας.

* *

Ἀπὸ τῆς ἐσπέρας ἐκείνης ἡ Ἰουλιέττα ἀπώλεσε τὴν γαλήνην τοῦ πνεύματός της, τὰ ὄνειρά της ὑπὸ μυρίων τρομακτικῶν εἰκόνων ἐτρίχίζοντο ὁ δὲ λογισμὸς της εἰς εὐρὴν ὀρίζοντα φωτεινῶν ἐλπίδων ἐξετείνετο.

Ὁ Ρωμαῖος εἶχεν ἤδη ἐννοῶναι τοῦτο, ἡ δὲ μετὰ τῶσαύτης ἰσχύος καὶ εὐκρινείας διαμειφθεῖσα αὕτη γνώσις νέα ἐγένετο ἀφορμὴ ἔρωτος καὶ μείζονος οἰκειότητος.

Εἰς τὰς ἐπιμέρους καὶ περιπεθεῖς τοῦ Ρωμαίου ἐκλιπαρήσεις δὲν ἐγνώριζεν, οὐδ' ἠδύνατο ἐπὶ πλέον ν' ἀντέχη ἡ Ἰουλιέττα. Ἡ ἰσχύς ἦν ἡ φωνὴ ἐκείνου ἐξήσκει ἐπὶ τῆς καρδίας της τελείως ἐμάγευσεν αὐτήν.

Αἱ κρύφαι συνδιαλέξεις ἐγένοντο συνεχεῖς καὶ μᾶλλον ἐγκάρδιαι.

Ἐκ τινος ὑπερῶου τοῦ παλατίου τῶν Καπουλέτων ἀνῆρτά τε καναβίνα τις κλίμαξ, ἦν ἡ Ἰουλιέττα ἔρριψεν, εὐθύς ὡς τὸ ὄμμα τοῦ Ρωμαίου της, ἠκούσθη ἐν τῇ αἰγῇ τῆς νυκτός.

Ὁ τολμαρὸς νεανίας ἀναρριχᾶται δι' αὐτῆς μετὰ σπουδῆς, ἐνῶ ἡ Ἰουλιέττα προκύψασα τῷ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα.

Ἵπὸ γαλήνιον, ὡς αἱ ψυχαὶ ἀμφοτέρων, οὐρανόν, ὅ τε Ρωμαῖος καὶ ἡ Ἰουλιέττα ἐξυφαινον τοῦ ἔρωτός της τὴν ἱστορίαν—ἦτο εἰδύλλιον, ἐρ' οὐ ἡ σελήνη ἀπλότης ἐπέχεε τὸ ἀργυροειδὲς φῶς της.

Ἄλλ' αἱ νυκτεριναὶ καὶ λαθραῖαι ἐκεῖναι συνδιαλέξεις εἰς ἄκρον ἀνησυχου τὴν Ἰουλιέτταν, ἥτις καὶ ἠθέλησε νὰ νομιμοποιήσῃ ταύτας ἐνώπιον τῆς ἰδίας της συνειδήσεως, διὰ καὶ τοῦ Ρωμαίου εἰς τοῦτο συναινέσαντος, ἀγαθὸς τις γέρων—ὁ ἱερεὺς Λαυρέντιος τοῦ Ἀγίου Φραγκίσκου—εὐλογεῖ κρυφίως τοὺς γάμους αὐτῶν.

* *

Ἠλὼν δὲν ἐπέπρωτο νὰ διαρκέσωσιν ἐπὶ πολὺ αἱ εὐτυχεῖς αὗται ἡμέραι—ἡ εὐτυχία δὲν ἀνήκει εἰς τὴν γῆν ταύτην.

Τὰ πάθη τῶν πατρῶν, μέχρι τότε αἰγῶντα, ὀρμητικώτερον ἐξανέστησαν, ὁ δὲ Ρωμαῖος, ἐν τῇ παραφορᾷ τῆς ἀγανακτήσεώς του, φοβεῖ τὸν Θεοδόλδον, τὸν ἀδελφὸν τῆς συζύγου του.

Ἡ Ἰουλιέττα κλαίει πικρῶς τὸν θάνατον ἐκείνου, ὅστις κατέστησεν αὐ-

τῇ ἀδύνατον τὴν ἐκδήλωσιν τοῦ ἐπισυναφθέντος συμβολαίου ἐν τῷ μέλλοντι.

Ὁ Ρωμαῖος μετὰ ψυχικῆς ἀθυμίας φεύγει ἐκ τῆς πατρίδος του μὴ δυνηθεὶς οὐδὲ καὶ τὸ ὕστατον ν' ἀποδώσῃ χαῖρε εἰς τὴν Ἰουλιέτταν του, καὶ εὐρίσκει ἄσυλον παρὰ τῇ πλησίον Μαντούῃ, ὅπου καὶ πληροφορεῖται περὶ τῆς συζύγου του διατηρῶν μετ' αὐτῆς μυστικὴν ἀλληλογραφίαν.

Ἀνέκφραστος ἡ ἀγωνία τῆς Ἰουλιέττης καὶ δὴ ἡ θυμοβόρος ὀδύνη, ἣν δοκιμάζει, βλέπουσα διὰ παντός ἀποσπασθέντο τὸν σύζυγόν της· μέχρι τοιοῦτου δὲ σημείου περιαλγεῖ αὐτή, ὥστε οἱ συγγενεῖς της, ἀγνοοῦντες τίνι τρόπῳ ἠδύναντο νὰ κατανικήσωσι τὴν αὐξοῦσαν θλίψιν της, ἀπεφάσισαν νὰ τῇ προτείνωσι σύζυγον.

Νέαι θλίψεις καὶ νέοι θρήνοι τῆς Ἰουλιέττης, ἀγνοούσης τίνι μέσῳ ἠδύνατο νὰ φανερώσῃ τὸ μοιραῖον ἀπόκρυφον.

Ὁ ἀγαθὸς ἱερεὺς οἰκτεῖρας τὴν σκληρὰν τύχην, ἥτις κατέθλιβε τὴν Ἰουλιέτταν, ἐτοιμάζει αὐτῇ ναρκωτικόν, δι' οὗ ἤθελε ἐκληφθῇ, ὡς νεκρά, ὑπόσχεσται δ' ἅμα εἰς αὐτήν, ὅτι, ἐν καιρῷ, θέλει τὴν ἀφυπνίσει καὶ οὕτω δυνηθῇ αὐτή, ἀνακτῶσα τὰς αἰσθήσεις της νὰ μεταβῇ εἰς Μάντουαν μεττημφεσμένη πρὸς τὸν Ρωμαῖόν της· ἡ δὲ Ἰουλιέττα συγκατατίθεται εἰς τοῦτο.

* *

Ἡ ἐπικήδειος ἐκφορὰ ἐγένετο μετὰ τῆς ἐπισημοτέρας πομπῆς, ἐπὶ δὲ τοῦ λευκοῦ λειψάνου τῆς Ἰουλιέττης, ἐνδεδυμένης ἐν τῶν πλουσιωτέρων φορεμάτων της—αὐτὰ τοῦτα ὅπερ ἡ οἰκογένειά της τῇ εἶχε προσδιορίσει διὰ τοῦ γάμου της—εἶχον ράνει τῆς ἀθωότητος τὰ ἄνθη.

Ἡ πένθιμος ψαλμῳδία παύει, σθένυννται αἱ λαμπάδες, πέριξ δὲ τοῦ φερέτρου, ὅπερ τὴν αὐτὴν ἐκείνην ἐσπέραν ἔπρεπε νὰ ἐναποτεθῇ ἐν τοῖς τάφοις τῶν Καπουλέτων ἄκρα βασιλεύει σιγὴ.

Εἰς τὸν Ρωμαῖον φθάνει ἀνελπίστως ἡ θλιβερωτάτη τῶν ἀγγελιῶν—οὗτος δὲ, τῶν πάντων λησμονῶν, τρέχει εἰς τὴν Βερώνην, ζητεῖ περὶ τὴν Ἰουλιέτταν του καὶ ἐτι μᾶλλον πείθεται περὶ τῆς μοιραίας ἀληθείας.

Ἀπελπισὶ σπεύδει εἰς τὸ παρεκκλήσιον, ὅπου νῦν ἵσκειτο ὁ ἔρως του καὶ καταδρέχει διὰ δακρύων τὰ νεκρικὰ ἐκεῖνα σάβανα.

Ἐν τῇ παραφορᾷ τῆς θλίψεως του μόνην εὐρίσκει παραμυθίαν τὸν θάνατον—ἐν τῷ ἔαρι τῆς ζωῆς του δὲν τὸν τρομάζει οὗτος καὶ, νῦν ὅτε τῆς καρδίας του τὸ εἶδωλον τοσούτῳ ἀπηνῶς τῷ ἀφηρητάτῳ, πίνει δραστηκώτατον φάρμακον, δι' οὗ εἶχεν ἐφοδιασθῇ.

Ἐν δὲ οὗτος σπαράσσεται ὑπὸ τῶν σπασμῶν σκληροῦ θανάτου, ἀνακύψασα ἡ Ἰουλιέττα περιβάλλει αὐτὸν διὰ τῶν βραχιόνων της.

ΙΑΚΩΒΑΤΙΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΕΟΥΡΙΟΥ

(42)

ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

Ἐν τοῖς λυγμοῖς τῶν βραχυσίων ἐκείνων στιγμῶν καταδείκνυται τὸ ἀληθές τῆς φοικωδυστέρως πραγματικότητος—ὁ ἀγαθὸς ἱερεὺς Λαυρέντιος δὲν προσέρχεται πλέον ὅπως συνενώσῃ δύο νέους πλήρεις ζωῆς, ἀλλ' ὅπως εὐλογήσῃ δύο πτώματα.

Ἡ Ἰουλιέττα ἐκ τῆς υπερβολικῆς θλίψεως τῆς θνήσκει μεταξὺ τῶν βραχυόνων τοῦ Ρωμαιοῦ τῆς—ἐν μόνον φίλημα συγγέεται μετὰ μιᾶς μόνης πνοῆς καὶ ἐκπνοῆς, τῆς ὑστάτης τῶν δύο ἐκείνων ἀτυχῶν ἐραστῶν.

(Κατὰ μετάφρασιν)

Ὅσα.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ ΧΟΛΕΡΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1855

(ὅρα προηγούμενον φύλλον)

Ἀπὸ τῆς 17 ὁρίου ἤρχισαν νὰ συμβαίνωσι συχνὰ κρούσματα εἰς τὴν πόλιν καὶ ἰδίως εἰς Πόχαλιν καὶ Γαϊτάνη. Ἡ ὑγειονομικὴ Ἀρχὴ ἐλάβε σύντονα μέτρα, ὅπως ἀναχαιτίσῃ τὴν πρόοδον τοῦ κακοῦ, ἀφοῦ καὶ οἱ διαφωνοῦντες ἰατροὶ, οἱ πρότερον τούτέστι διίσχυριζόμενοι περὶ τῆς μὴ υπάρξεως τῆς χολέρας, συνέφωνησαν ἐπὶ τέλους καὶ παρεδέχθησαν τὴν ὑπαρξίν αὐτῆς, μελετήσαντες τὰ συμπτώματα καὶ τὰ ἀποτελέσματα. Διέταξε τοὺς χωροφύλακας νὰ ἐπιτηρῶσι τὰς ρεμολυσμένας οἰκίας καὶ νὰ ἀπαγορεύωσι τὴν μετὰ τῶν ἐξω συγκοινωνίαν. Διόρισεν ἰατροὺς εἰς τὰς περιοχὰς τῆς πόλεως, ἐπέμψεν ἰατροὺς καὶ φάρμακα εἰς τὴν ἐξοχὴν καὶ ἰδίως εἰς Πόχαλιν καὶ Γαϊτάνη, ὅπου μετὰ πλείστης ἐντάσεως εἶχε διαδοθῇ τὸ νόσημα, μολυνθέντων τῶν δύο τούτων χωρίων ὑπὸ τῶν ἐπιβατῶν τῶν μετὰ τοῦ Μιτάκη ἐλθόντων. Διωρίσθησαν ὑγειονομικοὶ φύλακες καὶ ἀχθοφόροι διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀσθενῶν καὶ τῶν νεκρῶν, νεκροθάπται καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι πρὸς θεραπείαν τῶν προσβαλλομένων. Εἰς τὴν πόλιν, τὸ πολιτικὸν Νοσοκομεῖον μετεσχηματίσθη εἰς χολεροκομεῖον, ἡ δὲ διεύθυνσις αὐτοῦ καὶ θεραπείαν τῶν ἀσθενῶν ἀνετέθη εἰς τοὺς ἰατροὺς Διονύσιον Βερέτταν, Ἀναστάσιον Βερούκιον καὶ εἰς τὸν ἀγαπητὸν ἡμῶν υἱὸν Βασίλειον φοιτητὴν τῆς Ἰατρικῆς (ἐλθόντα ἐπὶ τούτῳ ἐξ Ἀθηνῶν πρὸ μιᾶς ἐβδομάδος πρὸς περίθαλψιν ἡμῶν τῶν γονέων του) οἵτινες οἰκειοθελῶς προσεφέρθησαν καὶ δωρεὰν ἀνεδέχθησαν τὸ ἐπίπονον καὶ ἐπικίνδυνον τοῦτο ἔργον.

Ὡς ἐπίμετρον τοῦ δυστυχήματος, τὴν Παρασκευὴν 4)16 Νοεμβρίου ἐλλειμνίσθη ἐνταῦθα ἐκ Μεσολογγίου πλοῖον φέρον ἰχθῦς, προσφάτους, κοινῶς καλουμένους πσιποῦρα, τοὺς ὁποίους καὶ ἐπώλησαν. Τὴν δὲ ἐπιούσαν, (τὴν ἐπικληθεῖσαν «τὸ τρομερὸν Σάββατον») ἡ νόσος προσέβαλε μετὰ τσαύτης μανίας τὴν πόλιν καὶ τὴν ἐξοχὴν, ὥστε ἀπὸ τῆς 5)17 μέχρι τῆς 20 Νοεμβρίου (2 Δεβρίου) προσεβλήθησαν 645

ἄτομα, ἐξ ὧν τὰ 327 ἀπεβίωσαν. Ἡ χρῆσις τῶν ἰχθύων συνετέλεσεν ἰδιαζόντως, ὡς φαίνεται, εἰς τὴν ἰσχυρὰν αὐτὴν ἐπίτασιν τῆς νόσου.

Τὰ κρούσματα καὶ οἱ θάνατοι ἤρξαντο νὰ ἐλαττώνται θαυμάσιον εἰς τὴν πόλιν τὴν 5)15 Δεκεμβρίου καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης μέχρι τῆς ρηθείτης ἡμέρας τῆς 14)26. Τὴν 15)27 ἡ τε πόλις καὶ ἡ ἐξοχὴ ἦσαν ἐντελῶς ἀπηλλαγμέναι τῆς νόσου. Τὴν δὲ 16)28 Δεκεμβρίου, τὴν παραμονὴν δηλαδὴ τῆς ἐορτῆς τοῦ Ἁγίου, μεγίστη ἦν ἡ συρροὴ τοῦ πλήθους εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ὅλην τὴν μακρὰν ὁδὸν τῆς Ἀμμου. Τὸ θέαμα ἦτο λίαν καταπληκτικόν. Ἡ ἐπιούσα ἀνέτειλε λαμπρὰ καὶ ἡ λιτανεὶα ἐγένετο μετὰ πλείστης ὁσῆς μεγαλοπρεπείας. Πλέον τῶν 40 χιλιάδων ἀνθρώπων ἠκολούθουν τὸ λείψανον τοῦ Ἁγίου Προστάτου, καὶ ὁ συγχρωτισμὸς τοσούτου πλήθους ἐπικίνδυνος ἄλλως τε κατὰ τὴν ἐπιδημίαν τῆς χολέρας, δὲν ἐπέφερε χάριτι θεῆα οὐδὲν κακὸν ἀποτελέσμεν.

Περίεργον, ἡ κάλλιον εἰπεῖν ὡς διὰ μαγείας γενομένη ὑπῆρξε ἡ ἀπὸ τῆς ἀπαθείας εἰς ἣν ὁ λαὸς ὡς εἴρηται διακείτο, εἰς τὸν πανικὸν φόβον μετέβασις. Ὅλοι εἶχον πεισθεῖ πλέον, ὅτι ἡ ἐνσκήψασα νόσος ἦν ἀναμφιδόλως χολέρα. Τὸ λυπηρὸν θέαμα τῶν φορέων ἐπὶ τῶν ὁπίων οἱ προσβαλλόμενοι μετεφέροντο ἐν τῷ νοσοκομείῳ—αἱ νεκροφόροι ἄμαξαι αἵτινες περιφερόμεναι εἰς τὰς ὁδοὺς ἐλάμβανον ἀπὸ τῶν οἰκίων τὰ πτώματα—ἡ τυνάντησις αὐτῶν διευθυνομένων διὰ νυκτὸς εἰς τὸ νεκροταφεῖον, ἐν τῷ μέσῳ τῆς πιπτοῦσης ἐροχῆς ἢ τοῦ μαινομένου ἀνέμου καὶ συνοδευμένων ὑπὸ μικροῦ τινος φανοῦ—ὁ τριγμὸς τῶν τροχῶν ἀνεπόλει εἰς τὸν νοῦν τῶν ἐπιζώντων, ὅτι δυστυχὴς τις μετέβη ἀπὸ τοῦτον εἰς τὸν ἄλλον βίον ἐγκαταλειμμένος παρὰ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ καὶ βανεικάλει τὴν ιδέαν ὅτι ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἦτο δυνατόν ἴσως καὶ οἱ ἐπιζῶντες οὗτοι νὰ πέσωσιν ὑπὸ τὸ δρέπανον τῆς νόσου ἢ νὰ ἰδῶσιν ἀποθνήσκοντας τοὺς γονεῖς—τὰ τέκνα—τοὺς φίλους—τοὺς γνωρίμους—ἡ ἐπὶ τέλους νὰ ἰδῶσι ἐξαλειφόμενας ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας ὁλοκλήρους οἰκογενείας, ὡς τοῦτο συνέβη εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ποτὲ δόκτωρος Θεοδώρου Συγούρου, ἀποθανούσης τῆς χήρας, τῆς θυγατρὸς καὶ τῆς νύμφης αὐτοῦ τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ ἐντὸς ὀλίγων ὥρων. Τότε δὲ καὶ ἄλλα λυπηρὰ παρεστῆθησαν θεάματα. Οἱ συγγενεῖς ἐγκατέλειπον τοὺς ἀσθενεῖς αὐτῶν εἰς τὴν τύχην φοβούμενοι τὸ μόλυσμα. Οἱ νεκροθάπται μετὰ θρηϊῶδους καὶ ἀπανθρώπου τρόπου ἔρριπτον εἰς τοὺς λάκκους τὰ πτώματα. Οἱ ἱερεῖς περιφερόμενοι εἰς τὰς οἰκίας ἢ εἰς τὸ Νοσοκομεῖον μετέδιδον τὰς τελευταίας τῆς θρησκείας παραμυθίας εἰς τοὺς ὑγίαι καὶ τοὺς νοσῶντας. Τὰ εὐχέλαια τὰ ὁποῖα ἀδιακόπως ἐψάλλοντο εἰς τὰς ἐκκλησίας ἢ εἰς τὰς οἰκίας—τέλος ἡ κακὴ ιδέα ἦτις παρὰ πάντων ἐκυκλοφόρησεν ὅτι ἐμελλον νὰ ταφῶσιν εἰς τὰ χωράκια τὰ ἐκτὸς πόλεως καὶ ἐξοχῆς συνετίετο εἰς τὸ νὰ κομίσωσιν τὴν ἀπελπισίαν.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Πρόσθε, ὅτι ἔνεκα τῆς ἐπὶ τέσσαρα κατὰ συνέχειαν ἔτη γενομένης ὑπὸ τοῦ μήκυτος καταστροφῆς τῶν προϊόντων καὶ τῆς ἔνεκα τοῦ πολέμου ὑπερτιμῆσεως τῶν σιτηρῶν—τῆς ἐλλείψεως τοῦ κρέατος, τοῦ ὀρυζίου καὶ τοῦ οἴνου, τῶν μόνων τροφῶν τῶν παρὰ τῶν ἱατρῶν παραγγελλομένων—ἡ νῆσος ἡμῶν εὐρίσκετο εἰς ἀξιοθρήνητον κατάστασιν, καθότι οἱ ἔχοντες τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως ὀλίγοι ἦσαν, οἱ δὲ λοιποὶ τῶν πάντων ἐστεροῦντο. Ἡ Κυβέρνησις πλείστα ὅσας ἔπραξε θυσίας, ὅπως ἐλαττώσῃ τὰς ἀνάγκας, διανέμους τροφὰς, φορέματα καὶ φάρμακα εἰς τοὺς ἐνδεεῖς ἀσθενεῖς τῆς πόλεως καὶ τῆς ἐξοχῆς· ἀλλ' αἱ ἀνάγκαι ἦσαν πλείσται καὶ ἔτι πλείονες οἱ ἔχοντες ἀνάγκην. (ἀκολουθεῖ).

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Γεράνια ταξιδιάρικα, διαβατικά γεράνια,
Πέτε μου, ποῦθεν ἔρχεσθε; Πέτε μου, ποῦθε πάτε;
Κι' ἂν πάτε 'στὴν πατρίδα μου, κι' ἂν πάτε 'στὴν Ἑλλάδα,
Γεράνια, πᾶρτέμε κι' ἐμὲ ἐπάνω 'στὰ φτερά σας,
Καὶ φέρτεμε 'στὸν τόπο μου, στῆς Λιθαδεῖας τὰ μέρη,
'Εκεῖ ὅπου γεννήθηκα τὴν γῆν τῆς νὰ φιλήσω.
Θέλω νὰ ἰδῶ τοὺς κάμπους τῆς, νὰ ἰδῶ τοὺς ποταμούς τῆς,
Τὴν λίμνη, τὸ Τροφώνειο, νὰ ἰδῶ τὸν Ἑλικῶνα,
Νὰ πιῶ τῆς Κρύας τὸ νερὸ, 'ποῦ εἶνε σὰν τὸ Κρυστάλλι.
Νὰ ἐνθυμηθῶ τὴν νύκτῃ μου, τὰ πρῶτά μου τὰ χρόνια
'Όταν παιδι ἀμέριμνο ἐπαῖζα τὰ σκληράκια
Μὲ τὰ παιδιὰ τῆς γειτονιάς, τοὺς φίλους μου τοὺς πρώτους·
Νὰ ἐνθυμηθῶ τὴ μάνα μου, τὸν δόλιο μου πατέρα,
Τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς φτωχοὺς, ποῦ θέμισεν ὁ Χάρος.
'Εκεῖ, γεράνια, φέρτεμε, ἐκεῖ νὰ ξεψυχήσω.
'Αχ! μὴ μ' ἀφίνετε ἐδῶ στῆς ξενιτειᾶς τὰ μέρη,
Ποῦλθα παιδι καὶ γήρασα, βαρέθηκα νὰ μένω.
Εὐτυχισμένοι γερανοὶ, πῶχετε τὰ φτερά σας
Καὶ κάθε χρόνο δύνασθε νὰ ἰδῆτε τὴν πατρίδα,
Τοὺς φίλους σας, τοὺς συγγενεῖς καὶ τὴν παλαιὰ φωνιά σας.
'Όλα τοῦ κόσμου τὰ καλὰ τίποτα δὲν ἀξίζουν
Σ' ὅποιον στὰ ξένα κατοικεῖ, σ' ὅποιον 'στὰ ξένα μένει.
Πλὴν φεύγετε, ἀλλοίμονον, ἀπόκρισι καμμία;
Μῆνα καὶ σεῖς, γεράνια μου, 'σὰν φίλοι ἦσθε ξένοι!
Πηγαίνετε, πλὴν ἂν κανεῖς γιὰ μένα σὰς ρωτήσῃ,
Εἰπείτε του· Τὸν εἶδαμε στὴν ξενιτειὰ νὰ κλαίῃ.

Κ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΗΣ.

Via Roma 125. Napoli.

Ο ΑΠΗΛΠΙΣΜΕΝΟΣ

Χρυσαῖς ἐλπίδες τῆς ζωῆς, ἐφύγετε, ὡιμένα!
Καὶ πλέον δὲν μαγεύετε τὴν ἄχαρῃ μου νεότη...
Τὸν ἄμοιρο! μὲ ζώνουνε σύγγενα ἀραχνιασμένα,
Μαῦρα θανάτου σκότη!...
Ποῖο φριχτὸ μαρτύριο τώρα μὲ βασανίζει!
Πῶς ἐμαρὰθηκε ἄκαιρα τὸ ἄνθι τῆς ζωῆς μου!
Τί μαῦρο δηλητήριο ἀδιάκοπα ποτίζει
Τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου!

Τῆς φύσης ἐτραγούδουνα κ' ἐγὼ ταῖς εὐμορφάδες...
Καὶ 'ς τῆς πατρίδας τ' ὄνομα ἐσκίρταε ἡ καρδιά μου...
Τώρα; ὡιμέ! τριαντάφυλλα, νερά καὶ πρασινάδες,
Μαυρίζουν ἐμπροστά μου!...

Τ' ἀγέρι, ποῦ γλυκοφυσᾷ γιὰ μὲ δὲν ἔχει χάρι...
Τοῦ ἀηδονιοῦ τὸ λάλημα εἶνε φωνὴ θανάτου...
Δὲν μοῦ μεγεύει τὴν καρδιά τὸ ἀργυρὸ φεγγάρι
Κ' ἡ μυστικὴ λαλιά του...

'Εφυγαν πλέον οἱ καιροὶ τῆς εὐτυχίας ἐκεῖνοι...
Καὶ ὄνειρε εὐφρόσυνα τώρα δὲν μ' εὐτυχιζοῦν!
'Απελπισία ἔρωτα καὶ ψυχικὴ ὁδύνη
Μὲ καταβασανίζουν!...

'Απελπισία ἔρωτα!... Ποιὸς εἶνε ἡ αἰτία;
'Εσὺ, ποῦ μ' ἔνα βλέμμα σου, ἔναψες τὴν καρδιά μου!...
'Αλλὰ ὡς πότε, ἀσπλαγχνῇ! θὰ μένης πέτρα κρύα,
'Στὰ τόσα βάσανά μου;...

Μένε!... Ἰδοὺ ὁ θάνατος, εὐσπλαχνικώτερός σου,
Ταῖς δέησές μου ἀκουε... καὶ τὸ ψυχρὸ τοῦ χέρι
Σβύει τὴ φωτιά, ποῦ μ' ἔναψε εἰς τὴν καρδιά τὸ φῶς σου
Καὶ ἡσυχία μοῦ φέρε!...

Π. ΠΑΝΑΣ.

'Αθήναι. Σεπτέμβριος 1892.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

ΕΓΩ ΚΑΙ ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΜΟΥ

Μονάχοι ναί! παλεύουμε 'ς τὴ μέση σκληροῦ δρόμου
 'Εσύ κι' ἐγώ, γλυκύτατο τοῦ πόνου μυστικό μου,
 Κι' ἀδελφομένοι ἀδιάκοπα 'ς τὴ χώρα τοῦ θανάτου
 Τρέχουμε 'μέραις καὶ καιροῦς, μὲ τὸ κεφάλι κάτου.
 Καὶ μέε 'ς τὰ γέλοια, 'ς ταῖς χαραῖς τοῦ κόσμου ποῦ θωροῦμε
 'Εμεῖς περνοῦμε ἀδιάφοροι, χωρὶς νὰ τ' ἀφήφοῦμε.
 Ποτὲ καμιά ἀνθρώπινη ψυχὴ δὲν θὲ νὰ μάθῃ
 Πόσα μᾶς δέρνουν καὶ τοὺς δυὸ βασανισμένα πάθη.
 Οὔτε ἀπὸ τοῦ λαθαίνου με ζωῆς κρυφὴν ἀχτίδα,
 Οὔτε 'ς τὴ γῇ ποιά μᾶς κρατεῖ ψευτοντυμένη ἐλπίδα.
 Μυστήριο 'Εσύ, μυστήριο 'Εγώ, τὸ φῶς ποῦ μᾶς φωτίζει
 'Ανθρώπος δὲν τὸ ἐξάνοιξε, ψυχὴ δὲν τὸ γνωρίζει!

Μονάχοι ναί! παλεύουμε 'ς τὴ μέσην ἔρμου δρόμου
 'Εσύ κι' ἐγώ, γλυκύτατο τοῦ πόνου μυστικό μου.
 Πόσαις φοραῖς ποῦ ἀπὸ μακρὰ, 'σάν ἴσκιος μὲ πλακῶναι
 'Εσύ ξυπνῶντάς με μοῦ λές, 'Εφάνηκε, σιμώνει...
 Μὰ ἐγὼ σοῦ λέγω σώπασε, φοβοῦμαι μᾶς κυττάζουν
 Γύρω τὰ ξένα βλέμματα, πολὺ, πολὺ μὲ σκιάζουν.
 'Ο κόσμος πάντα εἶνε κακός, ἄφησε νὰ περάσῃ,
 Δὲν θέλω μὲ τὴν τρέλλα μου ὁ ἄλλος νὰ γελάσῃ.
 Τότε σωπαίνουμε καὶ οἱ δυὸ, κι' ἀμερμύνη διαβαίνει
 'Αχ! νὰῖξε τί σπαραγμὸ τὸ στῆθος μου λαθαίνει
 Σώπα, μυστήριο μου γλυκό, οὔτε κι' αὐτὴ γνωρίζει
 Μὲ πόσο φῶς ἀτέλειωτο μᾶς καταπλημμυρίζει.

Μονάχοι ναί! παλεύουμε 'ς τὴ μέσην ἔρμου δρόμου
 'Εσύ κι' ἐγώ, γλυκύτατο τοῦ πόνου μυστικό μου.
 Κι' ἄλλαις νυχταῖς τρισκόταδαις ποῦ κοίτουμαι 'ς τὸ τρῶμα,
 'Εσύ σκορπᾷς 'ς τὸν ὕπνο μου τῆς χαρᾶς τὸ χρῶμα.
 Καὶ σὲ οὐράνια ὄνειρατα γαλάζια στολισμένη
 Τὴν φέρνεις μέσ' 'στὰ μάτια μου φωτόπεριχυμένη.
 Πέστε, μοῦ λές, γονάτισε, ὅσα σὲ δέρνουν πάθη
 'Απὸ τὰ δυὸ τὰ χεῖλη σου, εἶνε καιρὸς νὰ μάθῃ...
 Καὶ κἄνω κἄτι νὰ τῆς πῶ, μὰ κόβεται ἡ φωνή μου
 Σβῦσε, σοῦ λέγω, τ' ὄνειρο γιὰ δὲν βαστᾷ ἡ ψυχὴ μου.
 Μυστήριο 'Εσύ, μυστήριο ἐγώ, μυστήριο πάντα ἄς μείνῃ.
 'Οτι ἀφ' τὸ νοῦ μου ἀσήκωσε τὴν πύλην τοῦ γαλήνη.

'Ο χρόνος τρέχει ξέγνοιαστος, μαζί κι' ἐμεῖς περνοῦμε
 Μὲ πόνους καὶ μὲ θάνατα τὴ διάβα τοῦ μετροῦμε.
 Κι' ὅμως κρυμμένη 'ς τῆς ψυχῆς τὰ βάθη μιὰ ἀχτίδα
 Μᾶς βαλσαμώνει ταῖς πληγαῖς, μᾶς δίνει πάντα ἐλπίδα.
 Κι' ἐγὼ μι' ἀχτίδα ἐκλείσα 'ς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου,
 Γιὰ ὁδηγὸ καὶ σύντροφο τῆς ἄτυχης ζωῆς μου.
 Μὰ ποῦ λαθαίνω τέτοιο φῶς, ποιά λάμψη μὲ φωτίζει,
 'Ανθρώπος δὲν τὸ ἐξάνοιξε, ψυχὴ δὲν τὸ γνωρίζει.

Δ. Ι. ΜΑΡΓΑΡΗΣ.

ΣΥ ΕΙΣΑΙ ΤΟ ΠΑΝ

(Κατ' αἴτησιν φίλου)

* Ἄστρον σ' εἶσαι τοῦ βίου μου.
 σὺ ρόδον τῶν ἐρώτων,
 σὺ εἶσαι σὺ τὸ πρῶτον
 τοῦ νοῦ μου ἰδανικόν.

'Ο οἶστρος σὺ τῶν ποιητῶν
 ἡ χάρις τῶν παρθένων,
 σὺ εἶσαι ὁ προβαίνων
 ἀστὴρ πάσης αὐγῆς

Σὺ ἡ μαγεία τοῦ ἔαρος,
 πηγὴ τῆς εὐωδίας,
 σὺ τῆς ἐμῆς καρδίας
 ὁ κρύβιος παλμός.

Σὺ ἔαρ, σὺ ἡ ἀνοιξίς
 ροδοστεφανωμένη,
 ἐσὺ καὶ ἡ εἰμαρμένη
 ὅπου μὲ διοικεῖ.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Κ. ΚΑΛΥΔΙΑΝΟΣ

Α ΦΙ Ε Ρ Ω Σ Ι Σ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΡΥΦΗ ΜΟΥ ΑΓΑΠΗ

Νὰ ἡμποροῦσα καὶ γιὰ Σε
 Νὰ γράψω δύο τραγούδια
 Θὰ ζήλευαν κι' αὐτὰ τῆς γῆς
 Τ' ἀνάσθητε λουλούδια.

Μὰ ὁ νοῦς δὲν φθάνει καὶ γι' αὐτὸ
 Σοῦ ἀφιερώνω, φῶς μου,
 "Ὅσα τραγούδια ἔγραψαν
 Οἱ ποιηταὶ τοῦ κόσμου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

'Αγγέλλεται ἡ ἐκδοσις περιοδικοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Κ α λ λ ι -
 τ ε χ ν ι κ ῆ» ἀπᾶς τοῦ μηνὸς εἰς σχῆμα μέγα 4ον. Ἡ μουσικὴ, ἡ ποί-
 σις καὶ ἡ καλλιτεχνία εἰσὶν οἱ ἐρίζοντες τοῦ νέου τούτου περιο-
 δικοῦ, οὗ ἡ ἑλλειψίς ἦτο ἀρκετὰ σπουδαία. Συνιστῶμεν θερμῶς τὸ
 ἀριστον τοῦτο περιοδικὸν εἰς πάντας τοὺς φιλομούτους συμπολίτας μας.

— 'Ο διαπρεπὴς λόγιος καὶ ποιητὴς Φρ. δὲ Μέντος ἐπὶ τῇ εὐκαι-
 ρίᾳ τῶν γάμων τῆς χαριτοβαρούτου ἀνεψίας αὐτοῦ, ἐδημοσίευσεν ἐν
 ἑρανδρῶν ἐκτενὲς ποίημα ἐπιθαλάμιον ὑπὸ τὸν τίτλον Il matrimonio.
 Ἐμπνευστὴν ὑποφύλασσε, τέχνην, καθιστῶσι τὸ ποίημα ἄξιον ἂ

ναγνώσεως, πολύτιμον δὲ εἰς πάντα νεοσυμφευμένον, ἔνεκα τῶν ὄντως εὐαγγελικῶν συμβουλῶν.

— Ἐν Ἀθήναις ἐδημοσιεύθη ἀξία μελέτης πραγματεία «Περὶ παλιρροίας ἐν γένει καὶ εἰδικῶς τῆς τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου» ὑπὸ τοῦ συμπολίτου ἡμῶν Διονυσίου Α. Καλύβα πολιτικοῦ μηχανικοῦ, πτυχιούχου τῆς ἐν Ζυρίχῃ πολυτεχνικῆς Σχολῆς. Ὁ νεαρὸς ἐπιστήμων ἔγραψε κατόπιν μελέτης, διότι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς αὐτὸν ἀνετέθη ἡ διεύθυνσις τῶν πρὸς διαπλάτυνσιν καὶ ἐκθάψουσιν τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου ἐκτελουμένων ἐργασιῶν.

— Ὑπὸ τὸν τίτλον «Καρολίδειαι ἀνεπιστasiai» ὁ παρ' ἡμῖν γνωστὸς ἱστορικὸς καὶ ἐμβριθὴς εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ ἰδίως τὴν ἱστορίαν τοῦ μεσαιῶνος, κ. Σπ. Π. Λάμπρος ἐξέδοτο κατ' αὐτὰς βιβλίον, δι' οὗ εὐγλώττως ἀποδεικνύει ὅτι ὁ ἱστορικὸς κ. Καρολίδης ἐλίπε μετὰ πολλῆς ἐλαφρότητος καὶ ἐπιπολαιότητος ἐξετάζει τὰ πράγματα καὶ οὐδὲ διακρίνεται ἐπ' ἀκριβείᾳ, ἀνευ τῆς ὁποίας βεβαίως ἡ ἱστορία μεταβάλλεται εἰς μυθιστόρημα.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κ. Τριανταφύλλην. Ἱππ. Καθηγητὴν τοῦ R. Istituto Orientale εἰς Νεάπολιν. Εὐχαριστοῦμεν. Ὡς βλέπετε δημοσιεύομεν σήμερον τὸ πρῶτον. Ἐπιστολὴ σας ἐδόθη. — Η. Ματαράγκαν Ἀθήνας. Εὐχαριστοῦμεν εἰς τὸ προσεχές. Ἀναμένομεν ὑποσχεθέντα. — Α. Λασκαράτον Ἀργοστόλιον. Ἐλάβομεν. Εὐχαριστοῦμεν. — Γ. Α. Π. Σύρον Ὀμοίως. Κατὰ γενικὴν ἡμῶν ἀρχὴν τὰ πεμπόμενα ἡμῖν πρὸς δημοσίευσιν ἔργα δημοσιεύομεν, τηροῦντες τὴν χρονολογικὴν σειρὰν τῆς λήψεως αὐτῶν. Τοῦτο πρὸς ἄρσιν παραπόνων, ἅτε τοῦ φύλλου μας ὄντες οὐχὶ μεγάλου. — Α. Καψοκ. Ἐνταῦθα εἰς τὸ προσεχές. — Σ. Α. ἱερέα εἰς Κωνσταντινούπολιν. Περὶ τοῦ Μητροπολίτου Διον. Δελάζαρη, περὶ οὗ μᾶς γράφετε, ἰδοὺ τί ἡδυνήθημεν ν' ἀνακαλύψωμεν ἐν τῇ παρ' ἡμῖν ἀρχαιοφυλακείᾳ. Ὑπὶ τῆς πατριαρχείας Καλλινίκου καὶ κατὰ τὸ α. ἔτος αὐτῆς, ἥτοι τῇ 1801 Ν)βρίου α. γενομένης, τῇ ἀδείᾳ αὐτοῦ τοῦ Πατριάρχου, ψηφοφορίας ἐκ μέρους τῶν εἰς τὸν οἰκουμένικόν τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνον ἐνδημούντων ἀρχιερέων, κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἐν τῇ εἰς τὸ Πατριαρχεῖον ναῷ τοῦ Ἀγ. Γεωργίου, ἐδόθη τῇ Δελάζαρη ἡ ὀνομασία Μητροπολίτου Ἐδέσσης, τῇ δὲ 25 ἰδίου μηνὸς ἐχειροτονήθη διὰ τῶν χειρῶν τοῦ Πατριάρχου Μητροπολίτης εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τῶν Σιναϊτῶν ἐν Μπαλατᾷ, ἐνθα παρευρέθησαν καὶ πολλοὶ Ζακύνθιοι ἐν οἷς καὶ ὁ ἱερεὺς Ἀθαν. Καμινάρης. Ἐκραγείσης τῆς ἑλλ. ἐπαναστάσεως, ἀνεχώρησεν ὁ Δελάζαρης, ὡς καὶ ἄλλοι, τῇ 25 Μαρτίου 1821 ἐκ τοῦ ὁθώμαν. ἐδάφους, ἐγκατελιπὼν ἅπασαν τὴν περιουσίαν του εἰς τὴν ἐν τῇ ψήφῳ Χάλκῃ Μονὴν τῆς Θεοτόκου, ἐνθα προήδρευε καὶ ἀφίκετο εἰς Ζάκυνθον, ὅπου διαδεχθεὶς τῇ 1833 Σ)βρίου 7 τὸν Μητροπ. Γαβριὴλ Γαζώνην, ἐτελεύτησε τῇ 24 Ἰανουαρίου 1838.

ΓΑΒΡΙΗΛ ΓΑΖΩΝΗ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ